

Петрук Р. В., Костюк В.В. (Україна, Вінниця)

РОЗРОБКА КОНЦЕПЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ТА ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ ВІННИЧЧИНИ

В Україні останнім часом активно декларується рух і інтеграція в Європейський простір, проте однією з вимог для досягнення цього є створення діючої системи сортування сміття за Європейським прикладом. Наразі такої системи немає. В рамках актуальної редакції закону «Про відходи» [1] в Україні з 1 січня 2018 року буде заборонено складування несорттованих побутових відходів та таких, що проявляють токсичний чи шкідливий ефект на довкілля. Наслідком з цього закону є заборона експлуатації сміттєзвалищ та їх закриття з вищезазначеної дати, що, в свою чергу, багатократно збільшить актуальність проблеми відходів. Деякі органи місцевого самоврядування заздалегідь готуються до цих змін і ведуть підготовчі роботи до цієї дати, створюючи основу для сортування сміття, плануючи кошти в бюджеті та залучаючи експертів і науковців у роботу, проте більша частина нехтує цим через брак коштів та досвіду. Добре відомо, що одним із факторів, що уповільнюють впровадження прогресивних технологій утилізації і переробки сміття є низький рівень розуміння населення актуальності проблеми. Також підвищує інертність цього процесу недостатнє фінансування, небажання змінювати тарифну політику, недосконалість законодавства, та багато іншого.

Рисунок 1 – Схема збору об'єктивних даних про стан проблеми

Тим не менш є приклади в Україні поступового впровадження програм розвитку міст в сфері поводження з відходами. Отже, все ж таки, ця задача реальна, тому розробка стратегії поводження з побутовими і небезпечними відходами є актуальною. Одним із важливих етапів розробки концепції поводження з відходами є збір детальної інформації про існуючий стан проблеми [2-5]. Для цього було проведено аналітичні та пошукові дослідження в межах Вінницької області про кількість сміттєзвалищ та частку паспортизованих, об'єми заповнення, термін експлуатації, частку та вміст компонентів відходів, дані про тарифи на збір сміття, кількість працюючого персоналу, наявність сміттєвих майданчиків та баків, робочої техніки, тарифи на вторинні ресурси та багато іншого. На рис. 1 представлено напрямки збору інформації для подальшої розробки механізмів вдосконалення існуючої системи та формування концепції поводження з відходами.

Література

1. Закон України “Про відходи”, № 187/98-ВР, 5.03.1998.
2. Звіт про науково-дослідну роботу “Збір інформації та аналіз системи інтегрованого управління та поводження з твердими побутовими відходами у Вінницькій області з метою подальшої її оптимізації та розроблення заходів щодо роздільного збирання побутових відходів» – Вінниця, 2015. – 187 с.
3. Petruk V.G. Household waste management. The European experience / V.G. Petruk, F. Stalder, V.A. Ishchenko, I.V. Vasylykivskyi, R.V. Petruk, P.M. Turchyk, S.M. Kvaternyuk, M.I. Shyrnin, V.V. Volovodiuk. – Vinnytsia: «Nilan-Ltd.», 2016. – 184 p.
4. Управління та поводження з відходами. Частина 2. Тверді побутові відходи. Навчальний посібник / В. Г. Петрук, І. В. Васильківський, С.М. Кватернюк, П.М. Турчик, В.А. Іщенко, Р.В. Петрук. – Вінниця: ВНТУ, 2015.– 100 с.
5. Інтегроване управління та поводження з твердими побутовими відходами на Вінниччині. Монографія / В.Г. Петрук, О.В. Мудрак, О.Г. Яворська, В.В. Черній, С. М. Кватернюк, П.М. Турчик, Р.В.Петрук/ Під ред. д.т.н., проф.Петрука В.Г. – Вінниця: Універсум-Вінниця, 2007. – 187 с.